

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 78/2010-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. júna 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészároša prerokoval prijatú sťažnosť J. P., K., zastúpenej advokátkou JUDr. D. S., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 31 C 159/07 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 31 C 159/07 porušil základné právo J. P., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. J. P. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. J. P. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 373,14 € (slovom tristosedemdesiattri eur a štrnásť centov), ktorú je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť na účet jej advokátky JUDr. D. S., K., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 78/2010-8 zo 16. februára 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. P., K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 31 C 159/07 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

1.1 Zo sťažnosti vyplynulo, že: „Návrhom zo dňa 27. 2. 2007 sa sťažovateľka domáhala mzdových nárokov - vyplatenia mzdy za obdobie od 1. 7. 2004 do 31. 8. 2006 od svojho bývalého zamestnávateľa Z. v sume 245.168.- Sk, na základe rozsudku Okresného súdu Košice II z 10. 1. 2006 č. k 14 C 130/04-86 (v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Co/99/2006-108 zo dňa 27. júna 2006), ktorým bolo rozhodnuté, že

pracovný pomer žalobkyne u žalovanej neskončil dňa 30. 6. 2004 ale trvá naďalej aj po 1. 7. 2004 (až do 31. 8. 2008, kedy skončil dohodou).

Súd zbytočne výzvou až zo dňa 2. 5. 2007 sp. zn. 15 Ro 58/2007, ktorá bola sťažovateľke doručená dňa 15. mája 2007, vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku, čím spôsobil 2 mesačný zbytočný prietah v konaní.

Na základe podania sťažovateľky z 15. 5. 2007 proti výzve súdu z 2. 5. 2007, súd uznajúc argumenty sťažovateľky vydal platobný rozkaz (PR), ale až dňa 16. 8. 2007 č. k. 15 Ro 58/2007-7, čím spôsobil ďalší 3 mesačný zbytočný prietah v konaní.

Na podaný odpor proti PR žalovanej Z. na súde dňa 20. 9. 2007 sa sťažovateľka bez odkladu vyjadrila podaním zo dňa 9. októbra 2007.

Potom súd doručil sťažovateľke poučenie zo dňa 7. 11. 2007 č. k. 31 C 159/07, na ktoré sťažovateľka reagovala podaním z 15. 12. 2007 a predvolanie na pojednávanie zo dňa 7. 11. 2007 až na deň 10. 1. 2008, ktoré bolo odročené pre neúčast' žalovanej Z. na 14. 2. 2008, ktoré sa taktiež odročilo.

Uznesením z 3. 3. 2008 súd nepripustil zmenu návrhu navrhnutú sťažovateľkou v podaní zo dňa 15. 12. 2007.

Na výzvu súdu zo dňa 20. 3. 2008 sťažovateľka reagovala bez odkladu svojim podaním zo dňa 27. 3. 2008.

Súd potom vydal nezákonné uznesenie zo dňa 2. 7. 2008 o ustanovení súdnej znalkyni, ktoré sťažovateľka napadla odvolaním z 21. 7. 2008 pre jeho nesprávnosť, dňa 20. 10. 2008 súd vydal totožné uznesenie o ustanovení súdnej znalkyni, ktoré sťažovateľka napadla odvolaním z 28. 10. 2008 pre jeho nesprávnosť, čím súd svojim nesprávnym postupom spôsobil ďalší minimálne 1 ročný zbytočný prietah v konaní a to napriek tomu, že sťažovateľka podala sťažnosť na zbytočné prietahy v konaní zo dňa 25. 2. 2008 dňa 27. 2. 2008, na ktoré reagoval negatívne predseda súdu listom z 28. 2. 2008. Ani sťažnosť sťažovateľky zo 6. 3. 2009 na ktorú reagoval predseda Krajského súdu Košiciach listom zo dňa 13. 9. 2009 nebola účinná. Aj keď od podania sťažností už uplynulo dlhé obdobie súd vo veci sťažovateľky vôbec nevykonal od začatia konania 27. 2. 2007 ani neskôr po sťažnostiach na prietahy v konaní žiadny taký efektívny úkon ktorý by smeroval k právoplatnému rozsúdeniu jej veci.

Na základe uvedeného skutkového stavu sťažovateľka má za to, že neefektívnymi úkonmi súdu, jeho nesprávnym postupom ktorý je aj v rozpore s ust. § 6, § 100 O. s. p., a postupom súdu contra lége je porušované jej právo na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 1 Ústavy SR ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote, zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ak súdne konanie trvá už viac ako 2 roky a nie je právoplatne ukončené.“

1.2 Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľka opravila „zrejmu chybu ktorá vznikla pri písaní ústavnej sťažnosti v označení okresného súdu“, a navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Ro 58/2007 a 31 C 159/07 porušil základné právo J. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresnému súdu Košice II prikazuje konať vo veci vedenej pod sp. zn. 31 C 159/07 bez zbytočných prietáhov a čo najrýchlejšie.

J. P. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1.500.- Eur, ktoré je povinný Okresný súd Košice II vyplatiť v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Košice II je povinný vyplatiť J. P. 245,71 Eur, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu na účet advokátky JUDr. D. S., K.

Svoj návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľka odôvodňuje tým, že súd nekonal v jej veci ani plynulo a ani zákonným spôsobom od marca r. 2007 do mája 2007, od apríla 2007 do augusta 2007 a ani po marci 2008 do dnes, pričom celé konanie je vedené pomaly, nesprávne, neefektívne a preto nezákonne. Preto právna neistota sťažovateľky, ktorá u nej trvá už 3 rok /v skutočnosti od 7. 7. 2004, v konaní o jej nárokoch na vyplatenie mzdy za obdobie trvania pracovného pomeru od 1. 7. 2004 do 31. 8. 2006, kedy podala určovaciu žalobu, o rozsudok ako výsledok skoršej žaloby opiera svoje mzdivé nároky v predmetnej veci, najmä pre ochorenie syna na ťažkú formu ulceróznej kolitídy, pre ktorú strávila so synom v nemocnici v Bratislave mesiace jún a júl 2009/, a preto, že o jej návrhu nie je právoplatne rozhodnuté konečným rozhodnutím súdu,

a už v súčasnosti pretrváva 3 rok, si vyžaduje, v záujme urýchlenia konania, keďže ani sťažnosti sťažovateľky na prietahy jednoduchého konania o vyplatenie mzdy - ktorú potrebovala v Bratislave a tak si bola nútená požičať peniaze - doručené predsedovi okresného súdu 27. 2. 2008 a predsedovi KS v Košiciach neboli účinné, vydanie navrhnutého nálezu ústavného súdu.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. 1 SprV/190/2010 zo 7. apríla 2010 a právna zástupkyňa sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 23. apríla 2010.

2.1 Predseda okresného súdu popísal chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodal tieto relevantné skutočnosti:

«... V prvom rade poukazujem na skutočnosť, že označenie žalovaného (odporcu) je v ústavnému súdu adresovanej sťažnosti nesprávne, keďže predmetné konanie, ktorého sa sťažnosť týka, je vedené na Okresnom súde Košice II..

... Vzhľadom na chronológiu vo veci vykonaných úkonov je zrejmé, že úkony súdu boli vykonávané v primeraných lehotách, ktoré nedávajú priestor pre konštatáciu zbytočných prietahov v danom konaní. Pojednávania boli tiež vytyčované so zodpovedajúcim časovým predstihom, ktorý ani v jednom prípade nemožno hodnotiť ako neadekvátny a boli odročované len zo závažných dôvodov (praceneschopnosť právnej zástupkyne, pokus o mimosúdnu dohodu, prípadne zabezpečovanie dôkazov).

Dĺžku predmetného konania napokon ovplyvnila samotná sťažovateľka, ktorá sa opakovane odvolala proti nariadeniu znaleckého dokazovania, hoci uznesenie zo dňa 20. 10. 2008 obsahovalo poučenie o neprípustnosti odvolania. Túto skutočnosť konštatoval i odvolací súd jednak samotným odmietnutím odvolania sťažovateľky, jednak svojím odôvodnením, na ktoré poukazujem vo svojom vyjadrení. Minimálne druhé odvolanie sťažovateľky bolo podané nedôvodné a znamenalo predĺženie konania o niekoľko mesiacov (najmenej od 30. 10. 2008, kedy sťažovateľka odvolanie podala, do 10. 3. 2009, kedy bol spis vrátený odvolacím súdom s rozhodnutím, ktorým bolo odvolanie odmietnuté). O spôsobe a rozsahu dokazovania v konkrétnom súdnom konaní rozhoduje zákonný sudca,

ktorému je predmetná vec pridelená, preto ak zákonná sudkyňa považovala za potrebné v danom konaní nariadiť znalecké dokazovanie za účelom rozhodnutia veci, takýto jej postup nemožno v žiadnom prípade považovať za „nesprávny postup“, ako to konštatuje sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti. Vzhľadom i na rozhodnutie odvolacieho súdu sa v tejto časti javí konštatovanie v podanej sťažnosti ako nepodložené objektívnym stavom konania.

S ohľadom na všetky mnou uvádzané argumenty a tiež s poukazom na skutočnosť, že dňa 30. 3. 2010 bolo vo veci rozhodnuté, považujem podanú sťažnosť za nedôvodnú.

Zároveň Vám oznamujem, že netrvám na tom, aby ústavný súd konal o veci samej na ústnom pojednávaní a súhlasím s upustením od neho. ...»

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedu okresného súdu zaujala takéto stanovisko:

„... V prvom rade sa ospravedlňujem za zrejmu chybu ktorá vznikla pri písaní ústavnej sťažnosti v označení okresného súdu a preto opravujem nesprávne označenia na správne, ktoré v celom obsahu ústavnej sťažnosti má správne znieť takto: Okresný súd Košice II, namiesto Okresného súdu Košice I, čo je tiež zrejme z obsahu príloh pripojených k ústavnej sťažnosti.

K obsahu vyjadrenia súdu zo dňa 7. 4. 2010, ... považujem za potrebné uviesť, že pokiaľ ide o faktografické údaje uvedené v obsahu vyjadrenia súdu k sťažnosti sťažovateľky tak tieto tak ako sú uvedené vo vyjadrení súdu od podania návrhu na súd 27. 2. 2007 korešpondujú s obsahom ústavnej sťažnosti sťažovateľky doručenej ústavnému súdu dňa 31. 7. 2009 a je potrebné s týmito údajmi súhlasiť pokiaľ ide o dobu do podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu t. z. do dňa 31. 7. 2009. Do 31. 7. 2009 sťažovateľka preto trvá na obsahu ústavnej sťažnosti.

Pokiaľ ale súd uvádza, že spis bol zaslaný súdnej znalkyni 31. 3. 2009 /podľa sťažovateľky ustanovenej zbytočne ak dôvodne tak oneskorene/ a znalecký posudok bol doručený súdu dňa 5. 6. 2009, potom z uvedeného vyplýva súdom zavinení 6 mesačný zbytočný prieťah v konaní, ak sa tak stalo už až po podaní sťažnosti predsedovi Okresného súdu Košice II zo dňa 25. 2. 2008, ktorý oznámil sťažovateľke len stroho, že sťažnosť sťažovateľky nie je dôvodná, nakoľko súd v konaní vykonáva úkony a vytyčuje pojednávania

a to napriek tomu, že dovtedy vytyčované pojednávania, boli neefektívne, najmä prvé pojednávanie, ktorého sa sťažovateľka zbytočne zúčastnila dňa 10. 1. 2008, lebo sa na ňom nič nerozhodlo a na ktorom sa zistilo, že sudkyňa nedoručila advokátke odporkyni napriek tomu, že sťažovateľka o to včas žiadala, jej podanie zo dňa 15. decembra 2007, v ktorom pre chovanie sa žalovanej odporkyni /podanie odporu/ a jej postoj k sťažovateľkou uplatnenému mzdovému nároku na vyplatenie mzdy, presne špecifikovala svoje mzdové nároky a tiež druhé pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 14. 2. 2008 a na ktoré sa sťažovateľka dostavila opakovane zbytočne, lebo sa nedostavila odporkyňa, ani jej advokátka, nerozhodol ani o jej uplatnenom návrhu na zmenu žaloby zo dňa 15. decembra 2007 a súd nerozhodol ani o jej pôvodnom žalobnom návrhu zo dňa 27. 2. 2007.

Až potom dňa 3. 3. 2008 súd rozhodol o nepripustení zmeny žaloby.

Taktiež zbytočný bol úkon súdu, ktorým súd vyzval sťažovateľku na oznámenie, či trvá na žalobe v celom rozsahu ak žalovaná poukázala sťažovateľke len čiastočnú finančnú sumu, čo bolo zrejmé z uplatneného žalobného návrhu zo dňa 27. 2. 2007 a aj zo dňa 15. decembra 2008

Aj keď sťažovateľka reagovala na výzvu súdu podaním zo dňa 26. 3. 2008 doručeným súdu dňa 27. 3. 2008 súd až dňa 2. 7. 2008 nariadil aj to contra legem znalecké dokazovanie, preto mu bol spis odvolacím súdom vrátený prvý raz dňa 29. 9. 2008. Tu vidí sťažovateľka zbytočný 6 mesačný prieťah zavinený súdom ako vyššie uvádzam.

O tom, že odvolací súd vrátil spis súdu bez rozhodnutia sťažovateľka nebola súdom informovaná a pretože sťažovateľka mala za to, že súd rozhodol druhý raz totožným uznesením zo dňa 20. 10. 2008, podala odvolanie, pretože mala za to, že rozhodnutie súdu je nezákonné, vzhľadom aj na jeho obsah a nedostatok vedomostí o prvom konaní pred odvolacím súdom.

Pretože sťažovateľka sa nedočkala skorého rozhodnutia o podanom odvolaní podala sťažnosť na prieťahy v odvolacom konaní aj keď nepoznala číslo konania pred odvolacím súdom, lebo jej to súd neoznámil, čím urýchlila domnievam sa vrátenie spisu okresnému súdu, keďže odvolací súd v čase podania sťažnosti už rozhodol o jej odvolaní. Až o 21 dní bol spis súdom zaslaný /dňa 31. 3. 2009/ znalkyni.

Ak znalkyňa ale doručila znalecký posudok dňa 5. 6. 2009 a súd až dňa 24. 11. 2009 doručil sťažovateľke tento zbytočný znalecký posudok potom tu bol ďalší zbytočný prietah zavinený súdom v rozsahu ďalších necelých 6 mesiacov.

Pokiaľ ide o pojednávanie nariadené na deň 19. 1. 2010, potom ak sa sťažovateľka domáhala svojho nároku na mzdu za 24 mesiacov a v spore žalovaná odporkyňa bola ochotná dohodnúť len na náhrade mzdy za 9 mesiacov /vid' odpor žalovanej z 18. 9. 2007 contra odvolanie sťažovateľky z 24. 7. 2008 a z 28. 10. 2008/ potom aj toto pojednávanie bolo zbytočne odročené za účelom uzavretia zmieru, pretože zmier vzhľadom na protichodné právne názory sporných strán prezentované v priebehu celého súdneho konania a aj vopred prezentovaný právny názor súdu zhodný s názorom žalovanej bol v zjavnom rozpore, a preto súdne konanie dodnes nieje právoplatne skončené ani po viac ako 3 rokoch konania.

Pretože do dnešného dňa súd nedoručil sťažovateľke písomné vyhotovenie rozsudku vyhláseného dňa 31. 3. 2010, z vyhlásenia ktorého rozsudku sťažovateľka, vzhľadom na jeho rozsiahly výrok nevie presne ako súd rozhodol aj keď jej zrejme z časti vyhovel, nemôže sťažovateľka zaujať stanovisko k tomu či proti rozsudku podá alebo nepodá riadny opravný prostriedok. Rozhodne sa až po doručení písomného vyhotovenia rozsudku.

S poukazom na vyššie uvedené argumenty a na nesúhlas s konštatovaním súdu v posledných 4 odstavcoch na strane 3 vyjadrenia sa k sťažnosti sťažovateľky zo 7. 4. 2010 a na posledný rozsiahli prietah súdu v II. polroku roku 2009 a zbytočne odročené pojednávanie dňa 19. 1. 2010, čím sa konanie predĺžilo o cca 8 mesiacov ...

... oznamujem ústavnému súdu, že súhlasím s tým aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania v tejto veci, pretože mám za to, že ústne pojednávanie by neprinieslo pre objasnenie veci nič nové ani iné ako sa nachádza v obsahu spisu okresného súdu, ktorý spis súd doručí ústavnému súdu po vyhotovení a odoslaní rozsudku účastníkom konania.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti došiel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na

prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 31 C 159/07:

Dňa 27. februára 2007 podala sťažovateľka – z titulu uplatnenia nárokov z neplatného skončenia pracovného pomeru – na okresnom súde návrh na vydanie platobného rozkazu na sumu 245 128 Sk proti Z. (ďalej aj „odporkyňa“). Vec bola pôvodne zaevidovaná pod sp. zn. 15 Ro 58/07.

Dňa 2. mája 2007 okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 15. mája 2007 sťažovateľka písomne reagovala na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 16. augusta 2007 vydal okresný súd platobný rozkaz č. k. 15 Ro 58/07-7.

Dňa 20. septembra 2007 odporkyňa podala odpor proti platobnému rozkazu.

Dňa 3. októbra 2007 súd zaslal odpor sťažovateľke, aby k tomuto zaujala písomné stanovisko.

Dňa 10. októbra 2007 sa sťažovateľka písomne vyjadrila k odporu.

Dňa 2. novembra 2007 sťažovateľka podala návrh „na dokazovanie“.

Dňa 7. novembra 2007 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 10. január 2008.

Dňa 18. decembra 2007 sťažovateľka písomným podaním navrhla zmenu svojho pôvodného návrhu.

Dňa 10. januára 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 14. február 2008.

Dňa 14. februára 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito pre účely pokusu o mimosúdny zmier, resp. pre účely ďalšieho dokazovania.

Dňa 19. februára 2008 právna zástupkyňa odporkyne požiadala súd o poskytnutie lehoty na prípadnú mimosúdnu dohodu.

Dňa 27. februára 2008 bola vec prevedená do registra „C“ a bola zaevidovaná pod sp. zn. 31 C 159/07.

Dňa 29. februára 2008 právna zástupkyňa odporkyne oznámila súdu, že sťažovateľke „boli dňa 27. 2. 2008 zaslané finančné prostriedky vo výške 142 239,- Sk (za 9 mesiacov)“.

Dňa 3. marca 2008 okresný súd uznesením č. k. 31 C 159/07-29 nepripustil zmenu návrhu v zmysle podania sťažovateľky z 18. decembra 2007.

Dňa 20. marca 2008 súd vyzval sťažovateľku, aby oznámila, či trvá na svojom návrhu.

Dňa 28. marca 2008 sťažovateľka oznámila súdu, že čiastočne trvá na svojom návrhu.

Dňa 2. júla 2008 vyššia súdna úradníčka uznesením č. k. 31 C 159/07-40 ustanovila vo veci znalkyňu z odboru ekonomiky a podnikania, odvetvia personalistiky výkonu.

Dňa 24. júla 2008 sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu o ustanovení znalkyne.

Dňa 31. júla 2008 bol spis predložený Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o uvedenom odvolaní sťažovateľky.

Dňa 25. augusta 2008 krajský súd uznesením č. k. 4 Co 252/08-46 vrátil vec súdu prvého stupňa, pretože odvolanie „*smeruje proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa*“.

Dňa 29. septembra 2008 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 20. októbra 2008 sudkyňa uznesením č. k. 31 C 159/07-48 ustanovila vo veci znalkyňu z odboru ekonomiky a podnikania, odvetvia personalistiky výkonu.

Dňa 30. októbra 2008 sťažovateľka podala odvolanie proti uvedenému uzneseniu o ustanovení znalkyne.

Dňa 6. novembra 2008 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o predmetnom odvolaní sťažovateľky.

Dňa 20. februára 2009 krajský súd uznesením č. k. 4 Co 340/08-55 odmietol odvolanie sťažovateľky.

Dňa 10. marca 2009 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 31. marca 2009 bol spis zaslaný znalkyni pre účely vypracovania posudku.

Dňa 5. júna 2009 znalkyňa doručila súdu vypracovaný znalecký posudok.

Dňa 16. novembra 2009 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 17. december 2009.

Dňa 7. decembra 2009 sa sťažovateľka písomne vyjadrila k znaleckému posudku a ospravedlnila svoju prípadnú neúčast' na nariadenom pojednávaní.

Dňa 16. decembra 2009 právna zástupkyňa odporkyne ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní.

Dňa 17. decembra 2009 bolo pojednávanie odročené na 19. január 2010.

Dňa 19. decembra 2009 právna zástupkyňa odporkyne opäť ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní.

Dňa 19. januára 2010 bolo pojednávanie odročené na neurčito s tým, že účastníci konania sa pokúsia uzatvoriť mimosúdnu dohodu.

Dňa 8. februára 2010 súd vyzval právnu zástupkyňu odporkyne, aby oznámila, či došlo k mimosúdnej dohode.

Dňa 24. februára 2010 právna zástupkyňa odporkyne oznámila súdu, že k mimosúdnej dohode nedošlo.

Dňa 24. februára 2010 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 30. marec 2010.

Dňa 30. marca 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom súd rozhodol rozsudkom č. k. 31 C 159/07-102 tak, že návrhu sťažovateľky sčasti vyhovel.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o uplatnenie nárokov z neplatného skončenia pracovného pomeru vedenom pod sp. zn. 31 C 159/07 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého občianskoprávneho konania je uplatnenie nárokov z neplatného skončenia pracovného

pomeru, t. j. vec, ktorej povaha (spor o nároky, ktoré sú zdrojom príjmov sťažovateľky) si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 100 ods. 1 OSP) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (pozri napr. I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto občianskoprávneho konania podľa názoru ústavného súdu nebola závislá od zložitosti veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom, teda doterajšia dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľky.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci opakovane krátkodobo nečinný, napr. od 15. mája 2007 do 16. augusta 2007 (tri mesiace), od 28. marca 2008 do 2. júla 2008 (tri mesiace) a od 5. júna 2009 do 16. novembra 2009 (päť mesiacov) a nepreukázal vo veci relevantnú procesnú činnosť minimálne v období od 31. júla 2008 do 20. októbra 2008. Okresný súd teda minimálne počas jedného roka vo veci nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako žalobkyňa počas napadnutého súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). K priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Ústava v čl. 48 ods. 2 pritom zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného

v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 30. marca 2010 bol v predmetnej veci na okresnom súde vyhlásený rozsudok č. k. 31 C 159/07-102, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 500 €, ktoré odôvodnila aj tým, že kvôli zbytočným prieťahom v konaní sa už dlhodobo nachádza v právnej neistote, pričom *„celé konanie je vedené pomaly, nesprávne, neefektívne“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, najmä vzhľadom aj na povahu veci (*uplatnenie nárokov z neplatného skončenia pracovného pomeru*) považuje za primerané vo výške 1 500 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti z 20. júla 2009 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 23. apríla 2010). Za dva úkony vykonané v roku 2009 patrí odmena v sume dvakrát po 115,90 € a režijný paušál dvakrát po 6,95 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2010 prislúcha odmena v sume 120,23 € spolu s režijným paušálom 7,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkovú sumu 373,14 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2010